

Datum
2019-12-03
Adress
Lugna gatan 82
Diarienummer
FSKF-2019-14486

Yttrande

Till
Kommunfullmäktige

Yttrande över Remiss angående motion av Stefana Hoti (MP) om att stoppa användandet av barn som tolkar

Förskolenämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Förskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionens första yrkande, då det är rimligt att kartlägga läget i stadens verksamheter utifrån förslagen till ny lagstiftning kring tolkning och faktumet att barnkonventionen blir lag 1 januari 2020. Arbetet bör ske inom ramen för utvecklingsarbetet kring barns rättigheter. Nämnden föreslår att yrkandet om en kommungemensam handlingsplan avslås, då respektive nämnd har ansvar att ta fram handlingsplaner för sin verksamhet enligt stadens riktlinjer. Nämnden föreslår att det tredje yrkandet avslås då uppdraget redan finns i förvaltningslagen och Malmö stads kommunikationspolicy. Slutligen föreslår nämnden att kommunfullmäktige avslår det fjärde yrkandet utifrån bedömningen att det redan finns stöd i lagstiftning för att stoppa användandet av barn som tolkar, något som kommer att stärkas ytterligare vid årsskiftet då barnkonventionen blir lag.

Yttrande

Yttrandets upplägg

Yttrandet inleds med en bakgrund och övergripande kommentarer för att sedan gå igenom hur nämnden ställer sig till motionens fyra yrkanden i den ordning som de presenteras i motionen.

Förskolenämndens tidigare yttrande om utredningen ”Att förstå och bli förstådd”

I februari 2019 yttrade sig förskolenämnden kring det statliga betänkandet ”Att förstå och bli förstådd – ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk (SOU 2018:83). I yttrandet instämde förskolenämnden i utredningens förslag om att förbjuda barntolkning med undantag för särskilt allvarliga fall. I det yttrandet återfinns också en redogörelse av användandet av tolk i förskolan och förskolenämndens ställningstaganden kring tolkfrågan ur ett bredare perspektiv.

Förskolenämndens övergripande kommentarer

Förskolenämnden instämmer i motionens beskrivning av allvaret i frågan om användandet av barn som tolkar eller översättare i exempelvis vårdnadshavarnas möte med myndigheter. Barnets bästa och dess rättigheter ska alltid sättas i första rummet. Så som både motionären och den ovan nämnda statliga utredningen konstaterar ger både skollagen (2010:800) och barnkonventionen stöd för att barn inte ska göras ansvariga för att översätta i sådana möten. Det är viktigt att Malmö stads verksamhet följer detta, och nämnden är positiv till att det uppmärksammas och förs en dialog kring frågan.

Förskolenämnden vill i sammanhanget tydliggöra att kommunfullmäktige inte har mandat att besluta om uppdrag direkt till förvaltningarna (enligt kommunallagen 2017:725), så som flera yrkanden är formulerade.

Yrkanden om kartläggning och handlingsplan

Yrkande 1: Uppdra åt stadskontoret att i samråd med berörda nämnder kartlägga omfattningen av barntolkning vid både planerade och oplanerade möten inom Malmö stads verksamheter.

Yrkande 2: Uppdra åt stadskontoret att tillsammans med övriga berörda nämnder ta fram en handlingsplan med konkreta insatser för att förbjuda barntolkning inom Malmö stad. Exempelvis se över rutiner och styrdokument, säkerställa att det finns kompetens inom organisationen gällande användning av tolkar, undersöka vilka tekniska och andra lösningar behöver komma på plats för att barn inte ska behöva tolka i fortsättningen.

Förskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionens första yrkande. Nämnden är positiv till att frågan uppmärksammas i Malmö stad, och anser att en kartläggning är rimlig utifrån förslagen till ny lagstiftningen kring tolkning och att barnkonventionen blir lag 1 januari 2020. Eftersom frågan är tätt kopplad till barnkonventionen anser nämnden att arbetet bör ske inom ramen för det kommunövergripande arbetet med barnrättsperspektivet utifrån kommunfullmäktiges *Utvecklingsplan för arbetet med barnets rättigheter i Malmö stad* (STK-2016-783). Det är viktigt att formerna för en kartläggning utformas gemensamt, och att arbetet sker i nära samarbete med och med reell involvering av berörda nämnder.

Förskolenämnden instämmer i avsikten med motionens andra yrkande om framtagande av en handlingsplan, men anser att respektive nämnd har ansvar för att ta fram handlingsplaner för sin verksamhet utifrån de eventuella behov som framkommer i en kartläggning. Detta förhållningssätt grundar sig i ”Riktlinjer för utformning av Malmö stads styrdokument” (kommunfullmäktige 2011) där det tydliggörs att respektive nämnd ansvarar för att ta fram handlingsplaner utifrån sin verksamhet och dess behov. Därmed föreslår förskolenämnden kommunfullmäktige att avslå motionens andra yrkande.

Yrkande om översyn och anpassning av information

Yrkande 3: Uppdra samtliga kommunikationsavdelningar att se över befintlig information samt

avsaknaden av information som riktar sig till barn och unga och ta fram målgruppsanpassad information och material.

Förskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionens tredje yrkande. Nämnden anser att det är viktigt att Malmö stad fortsätter att ta tydlig ställning för att säkerställa barns rätt och utvecklar kommunikation och information på ett målgruppsanpassat sätt både till barn och till deras vårdnadshavare. Detta förhållningsätt återfinns i förvaltningslagens (2017:900) bestämmelser kring service och tillgänglighet. Det är även en viktig del i stadens kommunikationsuppdrag, enligt Malmö stads kommunikationspolicy. Där är kravet på målgruppsanpassning tydligt: ”Innehållet ska vara relevant och kommunikationen ska ske på ett sätt och i en form som mottagaren kan förstå och handla utifrån. Det innebär att vi alltid ska ta hänsyn till människors olika situationer och behov när vi väljer att kommunicera med dem.”

Förskolenämnden bedömer att detta, i kombination med att barnkonventionen blir lag, innebär att det redan finns tydliga krav på målgruppsanpassning av kommunikation och information till barn och unga. Nämnden bedömer därför att det inte krävs ytterligare uppdrag från kommunfullmäktiges sida i frågan.

Yrkande om att driva på lagändringsprocessen

Yrkande 4: Uppdra kommunstyrelsen att utifrån slutsatserna i den statliga utredningen ”Att förstå och bli förstörd” sätta press mot den nationella politiken och driva på för en snabb lagändring för att förbjuda barntolkning.

Förskolenämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionens fjärde yrkande. Nämnden är positiv till att lagändringen sker, men anser att det finns stöd i lagstiftningen för att sätta barnets bästa främst och därmed inte använda barn för att tolka förutom vid akuta skäl. Det stödet kommer att bli ännu starkare när barnkonventionen blir lag vid årsskiftet. Nämnden vill även uppmärksamma att prioriteringar för Malmö stads omvärldsarbete görs i ”Program för strategiskt omvärldsarbete” (STK-2016-1150).

Ordförande

.....
Rose-Marie Carlsson
.....

Nämndsekreterare

.....
Louise Säfström
.....